

מהתיקנה הדף היומי

בס"ד | פנינים מתוך שיעורי הדף היומי של הרה"ג אברהם ישעיהו קובלסקי שליט"א

יומא דהילולא קדישא

ליומא דהילולא של הרבי הקדוש מביאלא רבי יחיאל יושע רבינוביץ צוק"ל בנו של הרבי הקדוש רבי יחמיאל צבי נסתלק כ"א שבט (תשמ"ב)

יהודי אחד היה חשוך בנים רח"ל, ובא לפני הרבי הקדוש מביאלא, והזכיר את עצמו, שהרופאים מייאשים אותו ולדעתם אין לו כלל סיכוי לילדים. הרבי ביטל את הדברים, ושלח אותו לרופא מסויים בחיפה. קם היהודי ונסע אל הרופא הזה. בהגיעו אליו השתומם הרופא מאוד ושאל אותו, וכי מירושלים באת אליו? וכי לא היה לך רופאים גדולים יותר בירושלים? אם הפרופסורים הגדולים הללו נתנו לך אבחנה כזאת, מה יש לי לעזור לך?

אמנם אותו היהודי האמון על אמונת חכמים לא התייאש, רק האמין באמונה שלימה, שהיות והרבי שלח אותו לרופא הזה דוקא, סימן הוא שהישועה תצמח לו מרופא הזה, ולכן התחנן לרופא שבכל זאת יתן לו משהו. הלה ריחם עליו ורשם לו תרופה כל שהיא, והוסיף לומר לו בצחוק, התרופה הזאת אתה יכול לקחת כל ימי חיך ללא שום חשש, אלו סתם מים...

הלה חזר לרבי הקדוש וסיפר לו בכאב ליבו את דברי הרופא. אמר לו הרבי, אל תחשוש, דע לך שבשמים נגזר שדרך רופא זה תבוא ישועתך, לכן קח את מה שרשם לך הרופא הזה ובעזרת השם תיושע. החסיד קיים באמונה תמימה דברי רבו, ועוד באותו החדש נפקדה האשה!

*

יהודי אחד בא אל הרבי הקדוש מביאלא, וסיפר לו, שיש לו בעיה גדולה בעירייה אודות תשלומי הארנונה, הם דורשים ממנו סכומים גדולים יותר מכפי יכולתו וכד'. נענה הרבי ואמר שילך לאחד מחסידיו שעבד אף הוא כפקיד בעירייה, ויבקש את עזרתו.

הלה היה פקיד במחלקת המים, ולא היה לו שום אפשרות לעזור לאותו יהודי, והתפלל מאד מדוע שלח רבו את היהודי הזה אליו. אמנם כיוון שהרבי שלח אליו, אמר לו, שינסה לעזור לו כמיטב יכולתו.

והנה אחר זמן קצר נכנס אצלו אדם, ובקשתו בפיו, שיעשה לו חשבון על תשלומיו בשנים האחרונות. אותו חסיד עמל עבורו בחריצות והכין לו את מה שביקש. הלה שנהנה מאד מעבודתו אמר לו, אני עובד במחלקת הארנונה של העירייה, אם הנך זקוק לעזרה תוכל לפנות אלי ואשמח לעזור לך. כמובן שמייד נזכר בבקשתו של הרבי, ומסר לו את הפרטים של אותו יהודי, ומיד הוא סידר את הדברים על הצד היותר טוב.

*

בחור אחד הביא פעם קבוצת בחורים משיבתו אל הרבי מביאלא. בבואם אל הרבי, הורה להם ללכת להיטהר במקווה ואז יקבל אותם. הבחורים כולם הלכו לטהר את עצמם, אבל אחר מהם התחכם, ובמקום לטבול במקוה הסתפק במקלחת מים. כשחזרו שאל הרבי את הבחורים אם היו במקוה, וענו "הן"! אך לפליאת כולם כשהרבי הושיט ידו לאותו בחור שאל אותו, האם טבלת?

הבחור שהביא את קבוצת הבחורים נבהל מגילוי רוח הקודש שזכה לראות, אך גם חשש מקפידתו על אשר הביא לו את הבחור המתחכם הלו. לאחר תקופה אירע אצלו עניין קשה מאוד, ותלה זאת בקפידתו של הרבי. מיד נסע ירושלימה, ונכנס אל הרבי שסבל קשות בתקופה הזאת על רגלו. הבחור סיפר לרבי את הצרה שהתרגשה עליו, כשהוא מוסיף לומר שהוא תולה זאת בקפידתו של הרבי עליו. כשמוע זאת הרבי, קם ממקומו על רגליו החולות, וקרא לעברו בקול גדול ובהתרגשות נוראה: "חס ושלו, חס ושלו, למה אתה אומר כך, הלא מעולם לא הקפדתי על שום יהודי בעולם". ובירך אותו ברוב ברכות ופטרו לשלום.

איך הציל הרבי הקדוש את בנו בבית דין של מעלה

לימוד תורת הנסתר הוא תורה לשמה

בזמן הכנת השיעור האיר לי בורא עולם דְעֶרְהָעֵר - מחשבה [אין לזה תרגום מדויק בלה"ק], בחמלת ה' עלי ובסייעתא דשמיא, על פי דרך הדרש, בלשון הגמרא בדף היומי שלנו (נזיר כג:), גופא, אמר רבי יהודה אמר רב, לעולם יעסוק אדם בתורה ובמצוות אפילו שלא לשמן, שמתוך שלא לשמן בא לשמן.

כידוע יש בתורה הקדושה פרד"ס, פ'שט ר'מז ד'רש ס'ח, וידוע שהשלימות בתורה הוא חלק הסוד, אך אי אפשר ללמוד חכמת הנסתר לפני שמילא כריסו בש"ס ובפוסקים, וכלשונו הזהב של הרמב"ם (הלכות יסודי התורה פ"ד ה"ג), "ואני אומר שאין ראוי לטייל בפרדס אלא מי שנתמלא כריסו לחם ובשר, ולחם ובשר הוא לידע האסור והמותר וכיוצא בהם משאר המצוות. ואף על פי שדברים אלו "דבר קטן" קראו אותן חכמים, שהרי אמרו חכמים (סוכה כח.) דבר גדול מעשה מרכבה, דבר קטן הוויות דאבי רבא, אף על פי כן ראויין הן להקדימן". עכ"ל.

לפי זה חשבתי לפרש את לשון הגמרא, לעולם יעסוק אדם בתורה ובמצוות אפילו שלא לשמן, שמתוך שלא לשמן בא לשמן - לחכמת הנסתר, שכידוע הוא לימוד בצינעא, בלי רעש ופרסום, ממילא הוא תורה לשמה. יש מקובלים שאנשים חושבים עליהם שהם עמי הארצים, ולא יודעים עליהם מאומה. אני זוכר לפני הרבה שנים ראיתי פעם באיזה מרתף עשורת תלמידי חכמים שיושבים והוגים בחכמת הנסתר, וכלפי חוץ חושבים שהם מקסימום שְׁנֹבְרִים, וזהו בא לשמן, בא לחכמת הנסתר שהוא לימוד התורה לשמה.

(מתוך הפתיחה לשיעור - במחזור הקודם ניזר דף כג, ד' תשרי תשע"ו)

בתוך התורה שלא לשמה נמצא תורה לשמה

הרבי הקדוש רבי שלמה מבאבוב צוק"ל סיפר, שהרבי הקדוש ר' יוסלי מיאמפלי צוק"ל

בנו של הרבי הקדוש רבי מיכלי מזלאטשוב צוק"ל, נפל פעם בהתעלפות עמוקה, ושכב על מטתו בלי שום חיות, והיה נראה כאילו כבר היה יציאת נשמה. לאחר זמן שב רוחו בקרבו ונתעורר משינתו.

וסיפר, שעלה נשמתו למעלה, והתחילו לדון אותו בבית דין הגדול, והציעו מלאכי מעלה כל התורה שלמד וכל המצוות ומעשים טובים שעשה במשך ימי חלדו. פתאום נכנס מלאך מקטרג אחד ודחה את הכל, בטענה שהתורה ומצוות שלו לא היו במדרגה גדולה של לשמה ללמוד ולקיים המצוות בלתי לדי' לבדו, וממילא אין שום ערך וחשיבות לכל עבודתו. ויצא הרבי ר' יוסלי בפחי נפש.

והנה הוא רואה איך שניגש אביו הרבי ר' מיכלי לפני הבית דין של מעלה בדברי סנווריא, דאין שורת הדין כך לדון ברואי מטה בתוקף כזה, כי אם ידונו בני אדם בפלס המשפט באופן חמור כזה, מי יזכה לפניו בדין, ואיך יצדקו קרצוי גושי וואף גדולים וטובים במשפט. וקיבל הרבי הקדוש ר' מיכלי רשות מבית דין של מעלה, לטבול את כל התורה והמצוות של בנו ר' יוסלי בנהר דינור, עד שהיו זכים ומזוקקים בלי שום כתם, וצויה לו לחזור לעולם התחתון, ולהמשיך שם בעבודתו הקדושה של לימוד התורה וקיום המצוות.

ופירש אז הרבי ר' יוסלי את דברי הגמ' הנ"ל לעולם יעסוק אדם בתורה ובמצוות אפילו שלא לשמן, שמתוך שלא לשמן בא לשמן, שאפילו כשהאדם עוד לא במדרגה גדולה זו ללמוד תורה לשמה, מכל מקום לא ימנע עצמו מביהמ"ד. משל למה הדבר דומה, למלבוש המלוכלך בכתמים, שיש לו תקנה על ידי כיבוס וגיהוץ. ועל דרך שעשה אביו הקדוש לתורה ומצוות שלו, שהטבילים חיככם מהכתמים. אבל מי שאינו לומד כלל, אין לו שום זכות, ואי אפשר לכבסו.

וזהו שאמרו, ש"מתוך" שלא לשמן בא לשמן, כלומר, ש"בתוך" תוכיות של התורה ומצוות שלא לשמה, נמצא בהם בחינת לשמה, ועל ידי הסרת הכתמים והפגמים שבהם - בא לשמה, מתגלה חלק הלשמה שבהם.

שהוא
לימוד
התורה
לשמה

זה ווארט שבורא עולם האיר לי לפני כמה שנים, מתנות, בחמת ה' עלי ובסייעתא דשמיא, והיום לפני השיעור בורא עולם האיר לי עוד דערקער - עוד משמעות, בהמשך לווארט. פרשת השבוע פרשת ויחי, (בראשית מז, כח) ויחי יעקב בארץ מצרים שבע עשרה שנה, אז שאלתי בעבר, הרי ויחי זה מלשון חיות, איך אפשר לחיות "בחיות" בארץ מצרים במ"ט שערי טומאה. התשובה היא, **שבע עשרה שנה**, שבע עשרה בגימטריא ט"ב, ואין טוב אלא תורה, כשדבוקים בהייליגע לעקטיגע תורה הקדושה, אפשר להיות במצרים, ולחיות חיים רוחניים וחיים גשמיים גם יחד. והיום האיר לי בורא עולם, לקשר את הווארט לסוף הפרשה. כשמסיימים פרשת ויחי בשבת קודש, אומרים **חזק חזק ונתחזק**. יש קהילות קדושות שלא אומרים 'חזק חזק ונתחזק', רק שלש פעמים חזק. ניסיתי לברר לפני השיעור, איזה קהילות נוהגים כך, ואמרו לי שבקהילה קדושה ערלוי. אז הרמתי טלפון לידיד נפשי הגבאי המסור של הרבי הקדוש מרן בעל האמרי סופר מערלוי זצוק"ל, ויבלחט"א מרן הרבי שליט"א, הרב יצחק אייזיק ראב, ואמר לי שאכן כך המנהג בערלוי, להגיד שלש פעמים חזק. שאלתי אותו מה המקור למנהג להגיד שלש פעמים חזק, ואמר לי, שהמקור לזה הוא רבן של ישראל דער הייליגער חתם סופר.

והנה ידוע ששלש פעמים חזק זה בגימטריא מט"ה (כתבי האריז"ל שער הפסוקים יהושע, א), משה אמת ותורתו אמת, אז יש לנו איזכור על התורה הקדושה, בין בתחילת הפרשה, שבע עשרה בגימטריא ט"ב, ובין בסוף הפרשה, ששלש פעמים חזק זה בגימטריא מט"ה, ממש הפלא ופלא. לפני השיעור הוסיף לי ידידי הרב גדליה כץ מבייתר, שבערוך השולחן מובא ככה להדיא, הערוך השולחן (א"ח ס' קלט סט"ו) אומר, "ויש רוצים שיאמרו חזק ג' פעמים שהם במספר משה ונכון הוא". הפלא ופלא. שזכה להתחבר להייליגע לעקטיגע תורה בפרד"ס בפשט ברמז בדרש בסוד, אמן.

בצילם של גדולי ישראל שליט"א

כ"ק מרן אדמו"ר מתולדות אהרן שליט"א

נעים זמירות ישראל דוד המלך אומר בתהלים (צב, יג-יד), צדיק כתמר יפרח כארז בלבנון ישגה, שתולים בבית ה' בחצרות אלקינו יפריחו. כותב על כך ההייליגער שינאווער רב, בנו בכורו של הרבי הקדוש מרן הדברי חיים מצאנז זצוק"ל, [שבועות יומיים ו' טבת יומא דהילולא קדישא של השינאווער], בדברי יחזקאל ל"ג בעומר (בין פרשת אמור לבהר), שתולים בבית ה' בחצרות אלקינו יפריחו, שתולים בבית ה' ר"ת שב"י, ר"ת ש'מעון ב'ן יוחאי. דמבקשים אנחנו מהבורא יתברך שמו, דאורות הקדושים של רשב"י וחבריו השתולים בבית ה' בעולם העליון. בחצרות אלקינו, לאותן העומדים מרחוק מבית ה' שהם בחצרות אלקינו, כמו החצר הוא לפני הבית כן עומדים מנגד. יפריחו, זיריחו ויופיעו בתוכנו.

אתמול זכיתי בזכות אבות להתברך מהכהן הגדול, מרן הרבי הקדוש מתולדות אהרן שליט"א, בשמחת הנישואין של נכדו של הרבי הקדוש מתולדות אהרן זצוק"ל, והרבי הקדוש הנועם ישראל מקרעטשניף זצוק"ל. "שמחת בית תולדות אהרן - קרעטשניף קרית גת - זידיטשוב - טמעשוואר". הרבי מתולדות אהרן שליט"א קרוב משפחה פעמיים, גם מצד החתן וגם מצד הכלה.

כשהרבי יצא מרכבו להיכנס לשמחה, "יעדתי" לגשת לבקש ברכה, מי אנוכי, וואו בין איך אויף די וועלט און אוואו איז דער רבי - איפוא אני בעולם ואיפוא הרבי שליט"א. אבל הגבאי המסור בלב ונפש, ידידי רבי גבריאל שישא, הציג אותי בפני הרבי. בקשתי ברכה לראש רגוע, לעסוק בדברי תורה, ולהמשיך בהרבצת התורה. הרבי במתק לשונו עונה לי, "זקני תורה, כל זמן שמזקינין דעתן מתיישבת עליהן" (קניני פ"ג מ"ו), והמשיך לברך אותי ברכות לרוב, להמשך הרבצת התורה מתוך הרחבה נחת ושמחה.

היה שוה לי בשביל ברכה כזה, להגיע מקצה העולם. השתוקקתי לבוא למעמד הקדוש של שריפת הפתילות בזאת חנוכה בתולדות אהרן, אבל לא זכיתי, ובורא עולם זיכה אותי יומיים אחר כך להתברך מהרבי שליט"א.

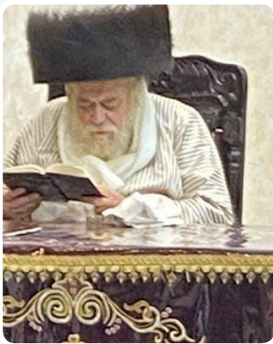
הרבי הוא אבי יתומים ואלמנות, ומחיה את נפשם בכל עת ובכל שעה ובכל רגע, בחנוכה הדליק הדלקה מיוחדת ליתומים ואלמנות. וכך סיפר לי ילד יתום טרי, שלא קשור בכלל לחסידות תולדות אהרן, הרבי החיה את נפשי בריקוד מיוחד אתי, אבל זה לא היה רק אתי, הרבי רקד עם כל ילד יתום בנפרד, אפילו שזה היה כרוך במאמץ נוראי, וזה היה קרוב לשעה.

מורי ורבותי, הרבי שטרוד יומם ולילה בעבודת ה', בלימוד התורה בנגלה ובנסתר, כל רז לא אניס ליה, מפקיר את עצמו ליתומים ואלמנות, ואם הרבי עושה כך, מה אנחנו נגיד, האם גם אנחנו מסתכלים מסביבנו איך להחיות ליתומים ואלמנות את נפשם.

אָבער מ'דאַרף באַטענען נאָך אַ נקודה - אבל כדאי לתת דגש על עוד נקודה. הרבי לא עליכם בעל יסורים גדול מאד, אבל ה"צהלתו בפניו" תמיד מלמד אותנו מה זה נקרא עוז וחדוה במקומו, מי שדבוק בשכינה הקדושה, קען נישט זיין נישט פרייליך - לא יכול לא להיות שמח. כמה שמחה הכניס הרבי שליט"א בשעה שהוא היה בשמחה, מהרגע שהוא יצא מהרכב עד שחזר בחזרה לרכב. אשרי הדור שהרבי שליט"א משפיע עליו, אשרי חסידי תולדות אהרן שמחוברים בקשר של קיימא לצדיק.

נסיים עם ההייליגער שינאווער רב שהזכרנו, על מירון והאורות הקדושים של רשב"י. וכידוע לכל כמה הרבי קשור בגלוי ובסתר לתנא האלוקי רבי שמעון בר יוחאי. נסיים את הפתיחה עם לשונו הקדוש שהרבי חותם, נא להתפלל בעד"י, ר"ת ע'בור ד'וד ב'ן יענטע. דער רבי זאָהל זיין געזונט און שטאַרק - שהרבי יהיה בריא וחזק, יאריך ימים על ממלכתו, ושנזכה שהרבי מתוך בריות גופא ילווה אותנו בקרוב לקבל פני משיח צדקנו, אמן.

(מתוך הפתיחה לשיעור - נדרים דף סג, ד' טבת תשפ"ג)

מרן הרבי מתולדות אהרן שליט"א בהדלקת נרות חנוכה ליתומים

מקולמוסם של הקוראים

בתורה בתפלה ובצדקה, שמה שהאדם עושה לאחרים, זוכה בזה לעצמו, וכמ"ש (תענית ז). ומתלמידי יותר מכולם, המתפלל בעד חבריו הוא נענה תחילה (ב"ק צב), ועשר בשביל שתתעשר (שבת קיט). ו"פ חזק חזק ונתחזק, עכד"ק.

ולפי"ז, אם היו הת"ח מברכין בתורה תחילה, הרי היו מבקשים וצאצאי עמך בית ישראל, וממילא היו זוכים בזה לעצמם שיהיה להם בנים ת"ח. ודו"ק.

ידיכם מלונדון

מיכאל שלמה דוד מיזליש

שלום וברכה למזכה את הרבים בשיעוריו וגלוינו המתוקות, מעכ"ת הרב אברהם ישעיהו קובלסקי שליט"א

יש"כ וברכת חזק ואמץ להמשך עבודתכם הקודש לאורך ימים ושנים.

בענין מה שכתבתם על מה שלמדנו (מדרים פא), שת"ח אין זרעיהן ת"ח משום שאין מברכין בתורה תחילה. ע"י בהמפרש הטעם, כיון דבתוך הברכה מבקשין ונהיה אנחנו וצאצאינו.

וחשבתו בס"ד להוסיף, עפי"מ"ש הקדושת ציון זצ"ל ה"ד, על מה שאומרים חזק חזק ונתחזק דלכאורה אין לזה מקור, וביאר דמצינו

מאצרות הפרשה

עתה ידעתי כי גדול ה' מכל האלהים (יח, יא), ופירש"י, מכל האלהים - מלמד שהיה מכיר בכל עבודה זרה שבעולם, שלא הניח ע"ז שלא עבדה. בספר שיח שרפי קודש (יתרו) מובא כך: ידוע דכשה"גוטער איד" - היהודי הטוב [בנו של הרבי הקדוש מרן המאור ושמש] היה אומר תורה, היה אומר אף בטעותים, והיה בזה סודי סודות. פעם כשהקריא הפסוק הנ"ל, עתה ידעתי כי גדול ד' מכל האלהים ופירוש רש"י על זה, אמר: שלא הניח "עולם הזה" שלא עבדה, כי היה נכתב בראשי תיבות - ע"ז. אמרו לו, רבי, הלא איתא "עבודה זרה". השיב להם, "עבודה זרה ועולם הזה אחת הוא", ודי למבין.